

Igre in improvizacije

Sproščati in spodbujati otrokovo ustvarjalnost

»Pionirski doma« je letos poživljal svoja prizadevanja v taški meri, da bi raznovrstne oblike kulturne vzgoje in dejavnosti bile med seboj kar najbolj naravno povezane in da bi v vsakem otroku kar najbolj sproščale in spodbujale njegovo lastno ustvarjalnost. Poleg že utečenih oblik kulturne vzgoje, kamor sodijo jezikovni, likovni in različni drugi specializirani tečaji, letos dajejo velik poudarek predvsem temu, da bi mladina dobila celosten odnos do kulture in našla svoje mesto v njej. To se še zlasti uveljavlja v igralnih urah za predšolsko v igrah in improvizacijah za šolsko mladino, kjer na naraven, kar najbolj življenjski način povezujejo glasbeno, likovno, ritmično in drugo človekovo doživljanje in izražanje — vse tisto,

kar pojmujemo pod skupnim imenom kultura.

V igrah in improvizacijah se tako mladi naučijo »pristopati« k življenju, odpreti svoja čutila k svetu, sprejeti misli in ideje o njem ter ga samostojno izraziti v eni od umetniških oblik: v glasbi, filmu, sliki... V igre in improvizacije je vključena mladina od 11. do 14. leta starosti in tudi srednješolci.

Igralne ure so namenjene otrokom, ki ne obiskujejo predšolskih ustanov. Poleg iger, risanja, slikarjenja, kiparjenja, igranja na instrumente in plesov, najmlajši pod vodstvom specialnih pedagogov (za ples, za glasbo, za likovno področje in film) poleg neposredne estetske vzgoje, spoznavajo gledališke predstave, filme, poslušajo pravljice in glasbo. Otroci so

razdeljeni v dve starostni skupini od 4. do 6. leta in od 6. do 7.

Šolarje, ki radi igrajo v igrnicah in radi tudi plešejo, je ob vpisu (ta je zdaj že zaključen) povabil v svoje vrste gledališki oddelček. Mladi se poskušajo v igranju, seveda ne tako da bi se že kar spočetka morali naučiti dolge in težke igre ampak se zlagoma učijo, kaj je gledališko igranje in kako se ga je treba lotiti. Sele po tej »abecedi« sledijo kratke in vesele igrice, ko mladi s svojim nastopom razveselijo starše, učitelje in svoje šolske vrstnike.

V začetne dramske krožke so vpisovali vse osnovnošolce od 2. do 5. razreda, ki čutijo veselje do igranja. Še posebej pa tiste, ki bi radi igrali, pa čutijo zadržano in strah pred nastopanjem.

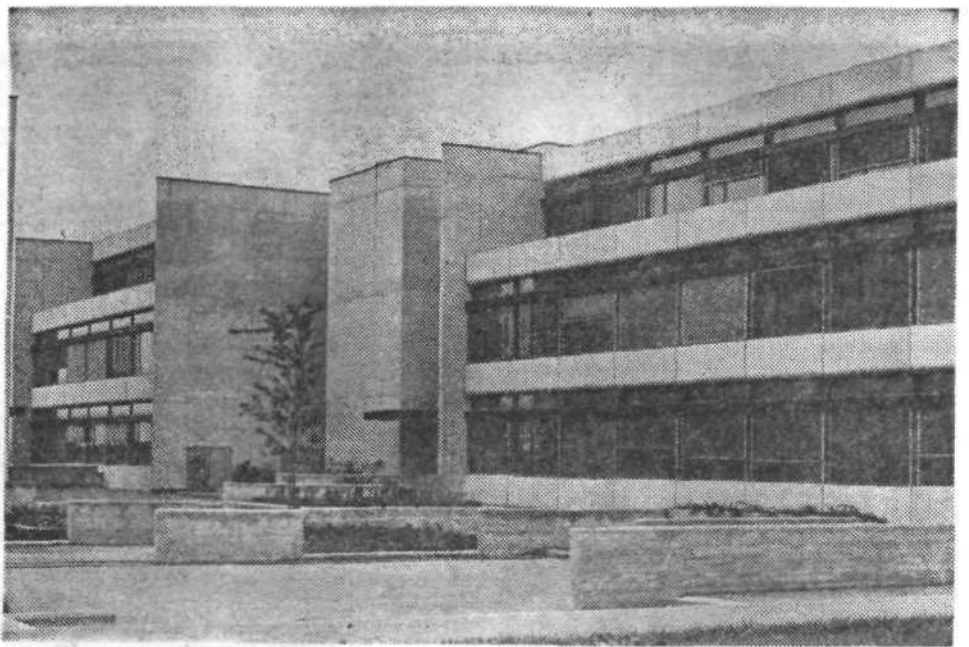
Mladi lutkarji se v prvem letu najprej seznanijo z osnovami animacije in različnimi vrstami lutk, pozneje pa že z osnovami lutkovne dramaturgije in scene ter s tehničnimi postopki pri izdelavi lutk in scene. V drugem letu se mladi tečajniki v lutkarskem krožku vključijo v lutkovni ansambl »Pionirskega doma«, ki z rednimi abonmajskimi predstavami sodeluje po šolah in srečanjih, festivalih, televizijskih snemanjih in gostovanjih.

V oddelku za likovno vzgojo pedagogi razvijajo otrokove sposobnosti za izražanje z barvami, z risanjem, s tonom, z modelirano, klesano in v kovino točeno formo. Pouk poteka v treh ateljejih: slikarskem, kiparskem in grafičnem, in vsakem po tri mesece. Delo je precej individualno in poteka v tečajih za predšolske otroke, pionirje in mladince.

Zaradi novih oblik igralnih ur in iger ter improvizacij letos niso vpisovali novincev v tečaje plesa, ritmike in glasbe. V precejšnji meri so le-te vključene prav v omenjene improvizacije, dosežani tečajniki pa ples, ritmiko in glasbo nadaljujejo v nadaljevalnih tečajih.

Kot po tradiciji pa so tudi letos povsem zasedeni tečaji tujih jezikov — angleški, nemški in francoski. Prav pri slednjih so namreč, kot so povedali, že precej dobro založeni z učnimi pripomočki, denimo slikanicami pri najmlajših. Razen tega pa imajo z mladimi tudi precej izkušnje. Samo v »Pionirskem domu« se namreč tečaje tujih jezikov udeležijo letno preko 1000 otrok, približno 160 pa obiskuje te tečaje zunaj, na dveh osnovnih šolah. Radi bi tudi to dejavnost še razširili, pa jih žal pestijo hude prostorske stiske.

B. D.

Studentje ekonomske fakultete v Ljubljani te dni niso marljivi samo pri študiju, ampak so veliko pomagali tudi pri preselitvi iz starih prostorov v Gregorčičevi, v novo, moderno fakulteto za Bežigradom. Prve izpite so na novi fakulteti že opravili — žal imajo nekateri študentje že tudi prve slabe spomine na novo fakulteto. Predavanja se bodo začela 18. oktobra. Na sliki: pogled na zaenkrat še osamljeno ploščad med obema glavnima zgradbama nove fakultete.

VINOTEKA NA GR

NAJPOPOLNEJŠA VINSKA TRGOVINA V JUGOSLAVIJI

Za Bežigradom, v spodnjih prostorih »Jurčeka« na Gospodarskem razstavišču, je že mesec dni odprta najpopolnejša jugoslovanska vinska trgovina-vinoteka. Ime samo obeta sicer izbiri arhivskih vin, vendar to ni povsem tako. V bežigradski vinoteki je moč vsak dan med dvanajsto in dvajseto uro, ob sobotah pa med osmo in dvajseto uro, izbirati med arhivskimi in 150 najboljšimi jugoslovanskimi vini.

Prodajalna, ki bo imela na kupu vsa jugoslovanska vina, je bila že dolgo samo sen ljubiteljev vin. O tem so se pogosto pogovarjali turistični delavci. A do uresničitve ni prišlo zelo dolgo. Kdo bo lahko dal v prodajo več svojih vin in kdo bo več iztržil sta bili dve večni vprašanji ob celi seriji manjših, ki so zadevala porušitev trga v velikih trgovinah kot so Emona in Mercator. Led je uspešno prebiti Gospodarskemu razstavišču šele tedaj, ko je okrog vinskega sejma zbralo vse jugoslovanske proizvajalce vin in jim razložilo, da vinoteka bo in da je stvar proizvajalcev, da presodijo, kdo se bo volil in kdo ne. Po različnih komentarjih in po dolgotrajnih reševanjih nekaterih manj pomembnih, pa tudi bistvenih vprašanj, ki zadevajo politiko prodaje vin, je vinoteka naposled odprla vrata.

Nekateri so bili sicer skeptični, toda kaj kmalu se je pokazalo, da je obstoj takšne trgovine povsem neuporabna stvar in da je moč interese velikih trgovin, vseh jugoslovanskih proizvajalcev vin in Gospodarskega razstavišča povsem uskladiti v veliko zadovoljstvo potrošnika.

Danes je v modernu urejenih spodnjih prostorih znane razstaviščne zgradbe trgovina, v kateri je moč vsak dan izbirati in kupovati med 150 najbolj znanimi vini po cenah, ki so pri nekaterih vinih mnogo nižje, pri nekaterih vinih pa le za spoznanje nižje kot v drugih trgovinah. Kupovanje vin v vinoteki ima več prednosti. Prva je nedvomno ta, da steklenic ni treba menjavati in da stane vino s steklenico vred nekaj manj kot v drugih trgovinah, kjer je treba ob nakupu steklenico prnesti s seboj ali pa jo plačati posebej.

Druga prednost je v embalaži. Izredno posrečena sodobna embalaža, ki je hkrati tudi funkcionalna, omogoča, da so steklenice v vinoteki embalaži primerno darilo za moške in ženske.

S tem, da je vsak dan na izbiri 150 različnih vrst vin z vseh vinorodnih področij Jugoslavije še ni zadoščeno vsem namenom, ki jih ima ta trgovina.

Zelo pomembno je, da vina prodajajo ljudje, ki znajo svetovati, v vinoteki sami si je moč ogledati kje so vina, ki so naprodaj, doma, slej ko prej pa bo v tej novi bežigradski vinski trgovini moč kupiti tudi ustrezne vinske kozarce in vse ostalo kar sodi h kulturnemu pitju vina. Znani jugoslovanski enolog Janez Istenič pa pripravlja vinsko karto. Še pred kon-

cem leta jo bo moč v vinoteki kupiti in na straneh enostavne, sicer pa vsebinsko bogate knjižice prebrati, kakšna vina je moč kupiti, kdaj se strežejo oziroma pijejo in ne nazadnje bo dodan tudi komplet cenik vseh vin.

Gospodarsko razstavišče pa proučuje še možnosti razvoza vin. Če bo zanimanje Ljubljancev tudi vnaprej takšno kot je sedaj, bo organiziralo prevoz vina na domove oziroma v gostišča. Izgovora gostincev, da določene vrste vina ni, v Ljubljani ne more biti več.

J.V.

PROČ S ČRNIM MADEŽEM

Pred obravnavo osnutka družbenega dogovora odstranitvi barakarskih naselij

V razpravi je izredno pomemben dokument za vso Ljubljano, osnutek družbenega dogovora o odstranjevanju barakarskih naselij ter stanovanj 6. in 7. kategorije v našem mestu. Družbeni dogovor po tem osnutku sklenejo občinski izvršni sveti ter izvršni svet mesta za družbenopolitične skupnosti mesta Ljubljane, potem samoupravne stanovanjske skupnosti občin in mesta, samoupravne interesne skupnosti socialnega varstva in zaposlovanja ter pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Med podpisniki so še Ljubljanska banka, zavod za družbeni razvoj Ljubljana, občinski ter mestni sveti zveze sindikatov, regionalni zavod za spomeniško varstvo in Staninvest.

Dokument predvideva pristojnost in naloge posameznih udeležencev dogovora. Tako bodo morali, kot predvideva osnutek, izvršni sveti občin in mesta v šestih mesecih po podpisu dogovora pripraviti popis stanovalcev v barakarskih naseljih, s podatki o njihovi zaposlitvi. Stanovanjske skupnosti pa bodo v istem obdobju pripravile popis za stanovanja 6. in 7. kategorije.

Glede na ugotovitve popisa bodo izdelali letni načrt odprave določenega števila stanovanj v barakah oziroma stanovanj 6. in 7. kategorije. Osnutek predvideva dve možnosti za zagotovitev nadomestnih stanovanj — po prvi naj bi bile vse stanovanjske

enote v mejah običajnih standardov, po drugi pa naj bi bilo poleg teh še nekaj stanovanjskih enot v montažnih objektih oziroma v objektih s krajšo življenjsko dobo. Sindikalna organizacija bo nosilec stalne družbene akcije, ki bo zagotovila sodelovanje organizacij združenega dela, kjer so stanovalci teh enot zaposleni pri financiranju odprave barakarskih naselij.

Osnutek družbenega dogovora predvideva tudi finančne virov za uresničitev sprejetih nalog. Samoupravne stanovanjske skupnosti bodo prispevale delež sredstev za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu, s krediti bo sodelovala Ljubljanska banka, deleže pa bodo prispevali stanovalci ter delovne organizacije, v katerih so zaposleni, in drugi podpisniki družbenega dogovora.

Udeleženci dogovora pa se bodo zavezali, da bodo barakarska naselja v Ljubljani in stanovanja omenjenih kategorij postopno odstranjevali do leta 1981. Še zlasti pomemben pa je člen, ki določa, da ne bodo reševali stanovanjska stanja občanov, ki se bodo protipravno vselili v barake ali stanovanja v letu 1976 ali kasneje. Prav tako ne bodo poiskali novih prostorov za tiste, ki so zasedli izpraznjene prostore družin oziroma občanov, ki so dobili stanovanja ukrajnena solidarnostnega sklada oziroma Ljubljanske samoupravne stanovanjske skupnosti.

Pol manj denarja kot želja

Kako si bodo naše krajevne skupnosti razdelile sicer premajhen finančni kolač

Odbor podpisnikov samoupravnega sporazuma o načinu združevanja in uporabe sredstev za financiranje krajevnih skupnosti je na seji 30. septembra razdelil sredstva za namenske investicije in solidarnost. Sejo je vodil predsednik odbora Oto Grebenc.

Razdeljevanje je bilo trd oreh. Po predlogih krajevnih skupnosti bi bilo namreč treba dobiti 2.830.400 dinarjev, kar znatno presega doslej zbrana sredstva, ki znašajo za investicije v solidarnost trenutno le 1.410.750,20 dinarjev.

Potem, ko so obravnavali predložene programe za vsako krajevno skupnost posebej, so se po skoraj triurni, zelo žolčni debati in izmenjavah mnenj zakaj in koliko naj kdo dobi, odločili za naslednje rešitve: krajevna skupnost Beričevo, za katero so se strinjali, da je najbolj zaostala in revna, naj bi dobila iz sredstev solidarnosti 180.000 dinarjev, in sicer za trafa postajo; Črnučam so namenili, prav tako iz naslova solidarnosti, 400.000 dinarjev za ureditev kanalizacije v Verdnikovi ulici.

Kar zadeva investicije pa so namenili Dolu za dograditev Gasliškega doma, v katerem naj bi potekalo tudi vse drugo društveno in družbenopolitično življenje, 200.000 dinarjev, prav toliko naj bi dobila KS Posavje za ureditev kanalizacije v Tesovnikovi ulici. Nadalje naj bi bili deležni investicij tudi KS Savsko naselje v znesku 400.000 dinarjev za zaključna dela pri degraditvi Doma krajevne skupnosti (s tem predlogom se ni strinjal le predstavnik KS Črnuče), ter KS Bežigrad v znesku 38.000 dinarjev za izolacijo cevi za centralno kurjavo.

V obravnavi je bila tudi krajevna skupnost Tomačevo. Ker njenega predstavnika ni bilo na seji, da bi podprli potrebe in želje svojih krajanov, so na seji sklenili, naj Tomačevo dobi 100.000 dinarjev za ureditev avtobusnega obračališča, in sicer iz sredstev, ki jih bodo do konca leta še nakazali podpisniki sporazuma.

Na seji predlagane rešitve pa seveda še niso dokončne. Obravnavati jih mora še občinska skupščina, ki ji je treba predložiti programe krajevnih skupnosti z vso ustrežno in od pristojnih organov potrjeno dokumentacijo. Te pa, kot je bilo slišati na seji, vse krajevne skupnosti še nimajo.

E. K.

MIRKO ŠINDIČ - 60 LETNIK

Mirko Šindič je sicer Ljubljčan, vendar je doberšen del življenja prebil po drugih krajih Jugoslavije. Že s štirinajstimi leti ga je želja po spoznanju vojaških veščin odgnala v Kruševac, v vojni-tehnično šolo. V šoli je bil tudi takrat, ko se je pričela vojna in po bombardiranju zavoda, v katerem je živel, je ostal brez denarja, brez osnovnih življenjskih potrebščin, vendar ne za dolgo, saj so ga prijatelji tamkaj sprejeli medse.

Nekaj časa je deloval z ostalimi naprednimi mladinci v zaledju, 1942 pa je odšel v partizane, v Rasinski partizanski odred. Ves čas je deloval v operativni enoti, na

predoval pa je od vodnika do političnega komisarja bataljona. Bil je namreč v V. srbski udarni brigadi 21. divizije in v bojih na sremski fronti je bil ranjen — posledice kot vojaški invalid čuti še danes.

Tudi po osvoboditvi domovine Mirko Šindič, s partizanskim imenom Artem, ni slegel vojaške uniforme. Služboval je v Nišu, Beogradu, Ljubljani, Valjevu in Splitu, kjer je kot polkovnik odšel v pokoj in se potem vrnil v Ljubljano.

Mirko Šindič je nosilec »Partizanske spomenice 1941«, prejel pa je tudi vrsto odlikovanj, med njimi »Red za hrabrost, Red bratstva in

enotnosti, »Red JLA, Red za vojaške zasluge in Partizansko zvezdo.

Iz partizanskih let se najraje spominja toplega sprejema v vseh krajih, kjer se je boril. Ljudje so vedno pomagali partizanom, tam je spoznal mnogo prijateljev, s katerimi se rad srečuje še danes. Zdaj je že deset let spet v Ljubljani, za Bežigradom, kjer se posveča predvsem telesni kulturi (sodeloval je pri ustanavljanju judo kluba Bežigrad), deluje pa tudi v krajevnih in občinskih družbenopolitičnih organizacijah.

Mirko Šindiču za življenjski jubilej iskreno čestitamo!